VALMISTELUVAIHE
VASTINEET

Uusi-Olkkolan asemakaava
Pyhäjärvi

Tähän asiakirjaan on koottu Uusi-Olkkolan asemakaavan valmisteluaineistosta saatu palaute 6.5. – 5.6.2026 ja kunnan vastine annettuun palautteeseen.

LAUSUNNOT **2**

Pyhäjärven kaupunki, ympäristö- ja rakennuspalvelut | 29.5.2026 2
Suomen erillisverkot Oy | 23.5.2026 2
Oulun museo- ja tiedekeskus/arkeologia | 25.5.2026 2
Oulun museo- ja tiedekeskus/rakennettu kulttuuriympäristö | 20.5.2026 3
Luonnonvarakeskus Luke | 15.6.2026 3
Säteilyturvakeskus | 4.5.2026 3
Telia Finland Oyj | 29.4.2025 3
Lupa- ja valvontavirasto | 18.6.2026 3
Fingrid | 1.6.2026 6
Haapajärven kaupunki/Tekninen toimi 13.5.2026 7

SWECO

Lausunnot

Huomioitavaa: lausunnoista on poistettu henkilötiedot. Lisäksi lausuntojen alussa olevat johdannot on jätetty pois, mikäli ne ovat ainoastaan referoineet kaavaprosessia tai kaavan sisältöä.

LAUSUNTO	VASTINE
Pyhäjärven kaupunki, ympäristö- ja rakennuspalvelut | 29.5.2026	
Pyhäjärven kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen on tutustunut Uusi-Olkkolan asemakaavaluonnokseen. Osa luontoselvityksistä tullaan tekemään vuoden 2026 aikana, joten niiden havainnoilla voi olla vaikutusta lopulliseen kaavaan. Lisäksi asemakaava-alueelle sijoittuvat toiminnot, esimerkiksi datakeskus, voivat vaatia tapauskohtaisesti YVA-menettelyä. Kaavaluonnokseen jää epävarmuustekijöitä, jotka tulee huomioida jatkosuunnitellussa. Asiassa ei ole tässä vaiheessa muuta huomautettavaa. Lausuntoa on pyydettävä myös kaavan ehdotusvaiheessa, jolloin annetaan mahdollisesti tarkempi lausunto.	Merkitään tiedoksi
Suomen erillisverkot Oy | 23.5.2026	
Viitaten lausuntopyyntöönne 28.5.2026 koskien Uusi-Olkkolan datakeskuksen asemakaavaa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot OY:n Verkko-operaattoripalvelun liiketoimintaan.	Merkitään tiedoksi
Oulun museo- ja tiedekeskus/arkeologia | 25.5.2026	
Pyhäjärven kaupunki on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivalta Oulun museo- ja tiedekeskukselta lausuntoa koskien Uusi-Olkkolan asemakaavan luonnosta. Tämä museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä. Suunnittelualue sijaitsee Pyhäjärven kaupungin alueella Haapajärventien (vt27) ja Ylivieska-Iisalmi junaradan välissä noin kahdeksan kilometrin päässä Pyhäsalmen keskustasta luoteeseen. Asemakaavan tarkoituksena on mahdollistaa datakeskuksen rakentaminen Pyhäjärven kaupungin omistamalle kiinteistölle. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 93 hehtaaria. Kaava-alueella on toteutettu arkeologinen selvitys vuonna 2025 (*UusiOlkkolan asemakaava-alueen arkeologinen inventointi, Sweco Oy).* Kaava-alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) mukaisia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Alueen arkeologisen kulttuuriperintöä on käsitelty luvussa 3.6. riittävällä tavalla. Mikäli rakentamistöissä tavataan merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä (kiveyksiä, kuoppia, perustuksia, tms. rakenteita) tai irtaimia muinaisesineitä, tulee työ muinaismuistolain 14§ sekä 16§ mukaisesti keskeyttää ja viipymättä ilmoittaa asiasta alueelliselle vastuumuseolle (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi).	

LAUSUNTO	VASTINE
Oulun museo- ja tiedekeskuksella ei ole muuta huomautettavaa Uusi-Olkkolan asemakaavan luonnoksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.	Merkitään tiedoksi
Oulun museo- ja tiedekeskus/rakennettu kulttuuriympäristö | 20.5.2026	
Oulun museo- ja tiedekeskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.	Merkitään tiedoksi.
Luonnonvarakeskus Luke | 15.6.2026	
Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.	Merkitään tiedoksi.
Säteilyturvakeskus | 4.5.2026	
Säteilyturvakeskuksella ei ole lausuttavaa Uusi-Olkkolan asemakaavan valmisteluaineistoon.	Merkitään tiedoksi.
Telia Finland Oyj | 29.4.2025	
Telia Finland Oyj:llä ei ole huomauttamista Uusi-Olkkolan asemakaavan valmisteluaineistosta.	Merkitään tiedoksi.
Lupa- ja valvontavirasto | 18.6.2026	
Lausuttavana oleva asemakaavan valmisteluaineisto ja kaavoituksen tavoitteet Pyhäjärven kaupunki on laatimassa Uusi-Olkkolan datakeskuksen asemakaavaksi kutsuttua asemakaavaa rakentamattomalle kaupungin omistamalle maa-alueelle Haapajärventien (vt27) ja Ylivieska-Iisalmi junaradan välissä noin kahdeksan kilometrin päässä Pyhäsalmen keskustasta luoteeseen. Kaavoitettavan alueen lähiympäristö on metsäistä, peltoista tai soistunutta harvaan asuttua asumatonta maaseutua. Suunnittelualueelle sijoittuu kaksi olemassa olevaa Elenian omistamaa voimalinjakäytävää. Lisäksi alueen kautta ja sitä sivuten on suunnitteilla uusia voimajohtoyhteyksiä. Alueen eteläpuolella on tuulivoimayleiskaavoissa tuulivoimarakentamiseen varattuja alueita, jotka ovat osittain toteutuneita ja osin vielä rakentumatta. Asemakaavoitettava alue on laajuudeltaan noin 93 hehtaaria. Kaava-alueen itäosa on Tervanevan soistunutta aluetta. Alueelle ei ole rakennettuja tie- tai kunnallistekniikan yhteyksiä voimajohtoja lukuun ottamatta. Lupa- ja valvontavirasto on osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevaan lausuntopyyntöön annetussa vastauksessaan 26.1.2026 tuonut esille, ettei se katso viranomaisneuvottelun järjestämistä tarpeelliseksi. Kaavoituksesta on järjestetty kaavaneuvottelut 15.9.2025 ja 24.3.2026. Virastolla on siten ollut mahdollisuus esittää näkemyksiään kaavan valmisteluun liittyen. Valmisteluvaiheen lausunnon antamiseksi on saatu lisäaika 18.6.2026 saakka. Asemakaavan tarkoituksena on mahdollistaa datakeskuksen rakentaminen ja siten edistää Pyhäjärven kaupungin tavoitteita uusiutuvan energian tuotanto- ja varastointihankkeiden kehittämisestä alueelle. Asemakaavaa laaditaan	

LAUSUNTO	VASTINE
hanketoimijan aloitteesta. Kaava-asiakirjoissa on tuotu esille kaavoituksen lisäksi tarvittavat mahdolliset muut menettelyt toteutushankkeen luvittamiseksi, kuten YVA-menettelyn tarpeen arviointi ja tarvittaessa YVA-menettely sekä mahdolliset ympäristönsuojelulain, vesilain tai kemikaaliturvallisuuslain mukaiset lupa- tai ilmoitusmenettelyt. Em. menettelyjä ei ole Lupa- ja valvontaviraston tietojen mukaan vireillä. Menettelyjen edellyttämät aikataulut on hyvä ottaa huomioon alueen toteuttamista suunniteltaessa.	Merkitään tiedoksi.
<u>Suunnittelutilanne ja yleispiirteisten kaavojen ohjaus</u> Kaavoituksessa on tunnistettu pääosin kaavoituksen kannalta keskeisimmät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Lupa- ja valvontavirasto toteaa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin liittyen tarpeen varmistaa alueen suunnittelussa valtakunnallisten sähkönsiirtoverkostojen toiminta- ja kehittämismahdollisuudet (tavoitekokonaisuus Uusiutumiskykyinen energiahuolto).	Asemakaavaselostusta täydennetään niin, että huomioidaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tavoitekokonaisuus Uusiutumiskykyinen energianhuolto ja erityisesti tavoite valtakunnallisten sähkönsiirtoverkkojen toiminta- ja kehittämismahdollisuuksien turvaamisesta.
Asemakaavoitettavalla alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Siten kaavoituksen yhteydessä tulevat huomioitavaksi alueidenkäyttölain 54.4 §:n perusteella myös yleiskaavan sisältövaatimukset. Kaavaselostusluonnoksessa on tuotu esille huomioitavina asioina mm. maakuntakaavan ohjausvaikutus, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä yleis- ja asemakaavan sisältövaatimukset. Asemakaavoituksen tueksi on laadittu yleiskaavallinen selvitys, mikä on hyvä asia. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kaavaselostukseen on tämän lisäksi hyvä liittää arviointi siitä, miten yleiskaavan sisältövaatimukset ja maakuntakaavan ohjausvaikutus on asemakaavaa laadittaessa huomioitu.	Asemakaavaselostusta täydennetään arvioinnilla siitä, miten yleiskaavan sisältövaatimukset ja maakuntakaavan ohjausvaikutus on asemakaavaa laadittaessa otettu huomioon.
<u>Maisema ja kulttuuriympäristöt</u> Kaava-aineistossa tuodaan esille maiseman ja kulttuuriympäristön lähtötilanne riittävässä laajuudessa hankkeen arvioituihin vaikutuksiin nähden. Vaikutusten arvioinnin perusteella maisemalliset tai rakennettuihin ympäristöihin kohdistuvat vaikutukset eivät todennäköisesti muodostu merkittäviksi. Lupa- ja valvontavirasto toteaa arvioinnin oikeansuuntaiseksi. Kaavamääräysten mukaan alueen rakennukset voivat olla enintään 25 metriä ja rakenteet ulottua enintään 35 metriä ympäröivää maanpintaa korkeammalle. Tämän suuruiset rakenteet todennäköisesti ylittävät alueen puuston korkeuden ja maisemallinen muutos paikallisesti voi olla havaittava kaava-alueen ympäristön puustoisuudesta huolimatta. Arviointiin virastolla ei ole erityistä huomautettavaa. Mikäli kaavoitukseen katsotaan tarpeelliseksi laatia havainnollistavaa aineistoa, luonteva tarkastelupiste olisi Lookilan peltoalueen suunnasta, josta hankealueelle avautuu esteettömimmät näkymäsuunnat.	Eskonperäntieltä länteen Lookilan peltojen yli ei ole visuaalista yhteyttä kaavassa rakennettavaksi osoitetulle alueelle, siten havainnekuvien laatiminen on tarpeetonta. Kaavaselostuksen maisemavaikutusten arviointi -kappaleessa on valokuva näkymästä Haapajärventieltä.
<u>Kaavaluonnos</u> Valmisteluaineistoon sisältyy 10.3.2026 päivätty kaavaluonnos. Kaavaratkaisun kuvauksen mukaan asemakaavoitettavalla alueella on osoitettu pääosin yhdyskuntateknisen huollon korttelialuetta (kaavamerkintä ET, noin 64 ha). Kaava-alueen itäosa on osoitettu maa- ja metsätalousalueena, jolla ympäristö säilytetään (kaavamerkintä M/s). Yhdyskuntateknisen huollon korttelialueelle on osoitettu rakentamisalueiden rajat, suurjännitejohdot ja - johtovaraukset suoja-alueineen sekä ohjeelliset ajoyhteydet. Datakeskushankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida luontokohteet (luo-4). Tunnistetut luontokohteet sijoittuvat valtaosin ET-korttelialueelle ja sillä osoitetulle rakennusalalle.	
Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kaavan sisältöön liittyvät ratkaisut ovat pitkälti kunnallista kaavoitusharkintaa. Lupa- ja valvontaviraston toimivalta kaavan sisältöön liittyvissä kysymyksissä pohjautuu alueidenkäyttölain 18 §:n sekä viraston	

LAUSUNTO	VASTINE
muualla lainsäädännössä säädettyihin tehtäviin. Tältä osin virasto toteaa, ettei sillä ole jäljempänä luonnonsuojelusta lausutun lisäksi huomautettavaa vaikutuksiltaan valtakunnallisten tai maakunnallisesti merkittävien asioiden osalta.	
Lupa- ja valvontavirasto on esittänyt kaavoitusta edistäviä huomioita aiemmissa kaavaneuvotteluissa. Kunnan on mahdollista hyödyntää näitä huomioita kaavaa laadittaessa. Lisäksi virasto toteaa kaavoitusta edistävinä huomioina seuraavaa:	
- Asemakaava-alueelle ei johda valmista tieyhteyttä. Liikenneyhteys alueelle tulisi selostuksen mukaan järjestymään yleisten teiden lisäksi Vittoudennevan yksityistien ja siltä kaava-alueelle johdettavan tieyhteyden varaan. Kaavoitettavan alueen ja yksityistien välinen alue ei ole kunnan omistuksessa. Virasto on aiemmin esittänyt harkittavaksi kaava-alueelle johtavan tieyhteyden riittävää selvittämistä kaavoituksen yhteydessä ja tarvittaessa alueidenkäytön ratkaisemista kaavalla.	Kaavoitettavalla kiinteistöllä on oikeus Vittoudennevan yksityistien käyttöön (12 m levyinen tierasite 16.5.2009, 30.12.2011). Kunta ei näe tarvetta ajoyhteyden esittämiselle kaavassa. Liikennöinti hankealueelle ei tarvitse kaavallista tarkastelua tai maankäytön yhteensovittamisen ratkaisemista. Kaavaselostukseen on lisätty esitys ajoyhteyksistä ja kaavamääräyksin on varmistettu niiden toteuttaminen.
- Datakeskus-toimintoihin liittyy yleisesti varavoiman, sähköliitynnän ja erilaisten polttoaineiden varastointiin liittyviä erityiskysymyksiä, jotka tulevat huomioitaviksi viimeistään hankkeen luvituksen yhteydessä. Kunnan harkittavaksi jää se, millainen kaavaratkaisu on tässä vaiheessa tarkoituksenmukaista laatia ja minkälaisiin arviointeihin perustuen. Kaava-asiakirjoissa olisi kuitenkin hyvä kuvata näiden erityispiirteiden osalta sitä, minkälaisiin ratkaisuihin kaavaa laadittaessa ja kaavoitukseen liittyvissä vaikutusarvioissa on varauduttu, jotta myöhemmin voidaan arvioida asiaa suhteessa kaavan toteutukseen.	Asemakaavan tarkoitus on selvittää kiinteistön soveltuvuus energiaintensiivisen toimintojen, kuten datakeskuksen sijoittamiseen ja kaavaratkaisua on arvioitu alueidenkäyttölain mukaisesti. Selostusta täydennetään avaten datakeskustoimintoja yleispiirteisesti. Alueelle aikanaan sijoittuvaa hanketta arvioitaneen YVA-menettelyllä luvituksen aikana.
- Korttelin 4200 itäosa ulottuu osittain Tervanevalle laskevaan itärinteeseen (korkeusero vajaa 10 metriä) ja osittain Tervanevan alueelle. Tämän osan rakennettavuus voi olla haastavaa tai kustannuksiltaan tavanomaista kalliimpaa ja alueella on tunnistettu myös luo-4-merkinnällä osoitettuja luonnonarvoja. Alueen rakennettavuutta ei ole tarkemmin arvioitu tässä vaiheessa. Kunta voi kaavan sisältöä harkitessaan arvioida, onko tämän osan käyttäminen rakentamiseen tarkoituksenmukaista ja onko alueen rakentuminen todennäköistä.	Rakennusalan itärajaa tarkennetaan kaavaehdotukseen.
- Kaava-alueelle sijoittuu nykyisiä ja suunniteltavana tai selvitettävänä olevia voimajohtoja. Olisi hyvä osoittaa voimajohdoille selkeät ja yksiselitteisesti tulkittavat aluevaraukset tai osa-alueet. Nyt kaavaratkaisu on näiltä osin tulkinnanvarainen. Virasto toteaa, että kaavoituksella järjestetään näiltä osin kahden eri toiminnan välisiä edellytyksiä, joten kaavan olisi hyvä olla ennakollisesti mahdollisimman selkeä.	Asemakaava-alueen länsiosiin oli luonnoksessa osoitettu selvitysalueena YVA-menettelyssä osoitettu johtokäytäväalue, jonka sisälle varsinainen johtokäytävä tulee sijoittumaan. Voimajohtojen tilavarukset tarkistettiin kaavaehdotukseen päivittyneen Murtomäki 2 -hankkeen voimajohtosuunnitelman sekä Fingridin tarpeiden mukaisiksi.
- Kaavaratkaisu mahdollistaa 30 % toimistotiloja osoitetusta kerrosalasta. Toimistotilat liittyvät pääasialliseen käyttötarkoitukseen. Rakennusoikeuden määrä huomioiden kaava mahdollistaa merkittävän määrän toimitilaa alueelle. Mikäli toimitilat toteutuisivat edes osittain kaavan mahdollistamassa mittakaavassa, alueelle todennäköisesti suuntautuva liikenne olisi arvioitua suurempaa ja ratkaisun vaikutukset tältä osin ennakoitua suurempia.	Asemakaavan ET-merkinnän sallima toimistorakentamisen määrä tarkistetaan kaavaehdotukseen.
- Kaava-alueen rakennusala on lähelle kiinteistörajoja. Kaava-alueena taas on yksi kunnan omistama kiinteistö. Lupa- ja valvontavirasto esittää kunnalle harkittavaksi ja arvioitavaksi sen, voiko kaavaratkaisusta aiheutua liiallisia vaikutuksia ympäröiviin maa-alueisiin, kun huomioidaan kaava-alueen rajaus ja se, ettei alueella ole voimassa myöskään alueidenkäyttöä ohjaavaa yleiskaavaa. Vaikutuksia ympäröiviin alueisiin on pyritty vähentämään kaavamääräyksin, mutta kokonaisuutena kaavan mahdollistama rakentaminen voi vaikuttaa merkittävästi viereisten kiinteistöjen käyttöön.	Ympäröivät alueet ovat metsätalousalueita, eikä kaavan toteutuminen vaikuta ympäröivään metsätaloustoimintaan.
<u>Luonnonsuojelu</u>	

LAUSUNTO	VASTINE
Lupa- ja valvontavirasto pitää kaava-alueelle laaditut selvitykset kasvillisuudesta ja luontotyypeistä, lepakkopotentiaalista, liito-oravista, pöllöistä ja metsäkanalinnuista riittävän kattavina kaavan lähtötietoaineistoksi. Lausuntopyyntömateriaalissa olleiden selvitysten lisäksi alueen pesimälinnusto ja mahdolliset päiväpetolintujen reviirit tulee selvittää.	Hankkeesta on laadittu maastokäyntiin perustuvat pesimälinnusto- ja päiväpetolintuselvityksen maastokauden 2026 aikana. Selvitykset täydennetään kaavaehdotuksen aineistoon (liitteet 13. ja 17).
Kaava-alueelle tehty lumijälkiselvitys soveltuu hyvin yleiskuvan muodostamiseen alueella liikkuvista nisäkäslajeista. Lupa- ja valvontavirasto pitää hyvänä, että lumijälkiselvityksen havaintoja on täydennetty muiden selvitysten, kuten pöllöselvityksen, yhteydessä tehdyillä havainnoilla. Suurpetojen osalta lumisen aikaan tehdyt havainnot antavat kuitenkin vain karkean tiedon alueella liikkuvista lajeista eivätkä juurikaan kerro kaavan vaikutusalueen tarkempaa merkitystä suurpetojen lisääntymisaikaisena elinympäristönä. Näitä vaikutuksia tulee arvioida kaavan vaikutustenarvioinnin yhteydessä. Erityisesti ilveksen osalta tulee selvittää, voiko kaavalla olla luonnonsuojelulain 78 §:n vastaisia vaikutuksia lajiin. Laajoja reviiriä omaavien lajien osalta korostuvat myös yhteisvaikutukset alueen muun maankäytön, kuten alueen tuulivoimahankkeiden kanssa.	Asemakaavan vaikutusarviointia täydennetään suurpetojen osalta ehdotusvaiheeseen (liite 15).
<u>Katja-asetus ja Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä</u> Ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (Katja-asetus) on astunut voimaan 11.6.2024. Ympäristöministeriön asetus, jolla on muutettu em. asetuksen (311/2024) 1 §, 2 §:n 1 momentti sekä liitteet 1–4, on tullut voimaan 1.7.2025. Katja-asetuksen tavoitteena on edistää kaavatiedon saatavuutta ja parantaa kaavatiedon yhteen toimivuutta valtakunnallisesti. Lupa- ja valvontavirasto kannustaa siirtymään asetuksen mukaisten kaavamerkintöjen ja -määräysten käyttöön. Asetus sisältää kuitenkin siirtymäsäännöksen. Kumottua merkinnöistä annettua ympäristöministeriön asetusta voidaan soveltaa vuoden 2028 loppuun asti. Asemakaavaselostuksesta tulee käydä ilmi, käytetäänkö asemakaavassa em. ympäristöministeriön asetuksen mukaisia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä vai Katja-asetuksen mukaisia kaavamääräyksiä ja -kohteita. Katja-asetusta käytettäessä tulee määräykset korjata asetuksen mukaisiksi. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto suosittelee, että uuteen rakennetun ympäristön Ryhti-tietojärjestelmään ja sen edellyttämään tietomallimuotoiseen kaavoitukseen siirryttäisiin mahdollisimman pian. Siirtymäsäännöksen mukaisesti kaavat on mahdollista laatia aiempien säädösten mukaisesti vuoden 2028 loppuun asti. Siirtymäajan jälkeen syntyvät alueidenkäytön tiedot on toimitettava järjestelmään viimeistään 1.1.2029 (laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä 5 §). Jos aiemmin käynnistynyt kaava jatkuu vuoden 2029 puolella, tulee kaava laatia kansallisen kaavatietomallin mukaisesti ja viedä tiedot rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.	Asemakaavaselostukseen kirjataan, että asemakaavassa ei käytetä Katja-asetuksen mukaisia kaavamerkintöjä ja määräyksiä.
<u>Jatkotoimenpiteet</u> Lausunnossa esitetty huomioitavaksi kaavoituksessa. Kunta voi tarvittaessa olla yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon kaavaneuvottelun järjestämiseksi.	Merkitään tiedoksi. Viranomaisten työneuvottelujen (15.9.2025 ja 24.3.2026) perustella kaavaratkaisussa ei käsitellä valtakunnallisesti merkittäviä asioita, joiden vuoksi viranomaisneuvottelu olisi tarpeellinen. Kunta toivoo asiaan osallisten kannanottoa ehdotusvaiheen lausunnoissa.
Fingrid | 1.6.2026	
Fingrid on käynnistämässä kuluvan vuoden aikana 400 + 110 kilovoltin (kV) voimajohtohanketta. Sen reittivaihtoehdon yhteensovittamista asemakaava-alueelle sijoittuvan datakeskuksen toimintojen kanssa on tarkasteltu. Tämän hetken	Merkitään tiedoksi.

LAUSUNTO	VASTINE
näkemyksen mukaan uusi 400 + 110 kV voimajohtoreitti sijoittuisi nykyisen Elenian 110 kV Haapajärvi–Ruotanen-voimajohdon pohjoispuolelle. Asiasta on käyty keskustelua hanketoimijan kanssa. Tavoitteena on ollut tarkastella tilantarvetta ja varmistaa yhteiset ratkaisut, jotka mahdollistavat molempien hankkeiden sujuvan toteuttamisen. Muistutamme, että kaavassa tulisi huomioida sekä Fingridin että hanketoimijan voimajohtohankkeet riittävinä tilavarauksina. Fingridin yhteyshenkilönä asiassa toimii Pasi Saari (voimajohtojen reittisuunnittelun vanhempi asiantuntija, p. 030 395 5178, pasi.saari@fingrid.fi). Toivomme yhteydenottoa Saareen vielä ennen kaavaehdotuksen laatimista. Tämä lausunto koskee vain Fingridin omistamia voimajohtoja ja toimintoja. Yleiskaavat ja asemakaavat, jotka koskevat Fingridin voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.	Fingridin kanssa linjatarpeista keskusteltu erikseen puhelussa 12.10.2026, jotta on varmistettu kaavaratkaisun ja tulevaisuuden tarpeiden yhteensovitus.
Haapajärven kaupunki/Tekninen toimi 13.5.2026	
Haapajärven kaupunki kiittää Pyhäjärven kaupunkia mahdollisuudesta lausua Uusi-Olkkolan asemakaavan valmisteluvaiheen aineistosta. Uusi-Olkkolan asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa datakeskuksen sijoittuminen Pyhäjärven kaupungin alueelle noin kahdeksan kilometrin etäisyydelle keskustaajamasta. Suunnittelualue sijoittuu valtatie 27:n ja Iisalmi–Ylivieska -rautatien väliselle alueelle, ja sen läpi kulkee kaksi 110 kV voimajohtoa.	
1. Maakuntakaavan ohjausvaikutus Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava ohjaa alueen maankäyttöä merkittävällä tavalla. Suunnittelualue sijoittuu maakunnallisesti tärkeään energia- ja infrastruktuurivyöhykkeeseen, jossa korostuvat sähkönsiirron, uusiutuvan energian tuotannon ja teollisten toimintojen yhteensovittaminen. Valmisteluaineistossa maakuntakaavan ohjausvaikutus jää yleiselle tasolle. Aineistosta ei käy riittävän selvästi ilmi, miten suunnittelualue liittyy maakuntakaavassa osoitettuihin energiahuollon ratkaisuihin, voimajohtoyhteyksiin, viherrakenteeseen tai ekologisiin yhteystarpeisiin. Haapajärven kaupunki korostaa, että asemakaavoituksessa tulee esittää selkeä ja riittävä arvio siitä, miten kaavaratkaisu toteuttaa maakuntakaavan merkintöjä ja määräyksiä. Erityisesti tulee tarkastella energiahuollon alueita, voimajohtokäytäviä sekä vihreän siirtymän kehittämisvyöhykkeitä. Maakuntakaavan tavoitteena on turvata sähkönsiirron kapasiteetti ja sen kehittäminen siten, ettei yksittäinen hanke rajoita laajempia alueellisia ratkaisuja. Jatkovalmistelussa tulee esittää nykyistä yksityiskohtaisempi tarkastelu siitä, miten asemakaava sovitetaan maakuntakaavan kokonaisuuteen, miten mahdolliset ristiriidat ratkaistaan sekä miten keskeiset maakuntakaavamerkinnät toteutuvat asemakaavaratkaisussa.	Asemakaavaselostusta täydennetään arvioinnilla siitä, miten yleiskaavan sisältövaatimukset ja maakuntakaavan ohjausvaikutus on asemakaavaa laadittaessa otettu huomioon. Asemakaavaselostusta täydennetään maakuntakaavan viherrakenteen ja ekologisen verkoston osalta.
2. Sähkönsiirron ratkaisut ja vaikutukset Suunnittelualueen läpi kulkevat 110 kV voimajohdot muodostavat keskeisen lähtökohdan hankkeelle. Datakeskushankkeen sähkönkulutus tulee olemaan erittäin merkittävä, mikä edellyttää laajamittaisia investointeja sähkönsiirtoon. Valmisteluaineistosta puuttuu arvio siitä, edellyttääkö hanke nykyisen verkon merkittävää vahvistamista tai	Sähkön tuotanto kasvaa Suomessa nopeammin kuin kulutus, ja uutta puhdasta energiaa rakennetaan jatkuvasti lisää. Pullokaulaksi saattaa muodostus siirtolinjojen riittävyys, johon merkittävin ratkaisu on

LAUSUNTO	VASTINE
uusien voimajohtojen rakentamista. Hankkeen luonne huomioon ottaen sähkönsiirron vaikutukset ulottuvat laajalle alueelle ja myös kuntarajojen yli. Haapajärven kaupunki katsoo, että vaikutuksia ei ole arvioitu riittävällä tarkkuudella. Jatkosuunnittelussa tulee tarkastella ainakin seuraavia kokonaisuuksia: 1. Sähköverkon kapasiteetin riittävyys ja mahdolliset vahvistamistarpeet seudullisella tasolla. 2. Vaikutukset Haapajärven alueen sähkönjakeluun ja tuleviin energiahankkeisiin, mukaan lukien tuulivoima- ja teollisuushankkeet. 3. Uusien voimajohtojen tai sähköasemien sijoittuminen sekä niiden ympäristövaikutukset kuntarajojen yli. 4. Huoltovarmuuden näkökulma sekä sähköverkon kuormituksen hallinta poikkeustilanteissa. Lisäksi eri toteutusvaihtoehtojen vaikutuksia maisemaan, maankäyttöön, luonnonympäristöön ja asutukseen ei ole arvioitu. Haapajärven kaupunki katsoo, että jatkosuunnittelussa tulee esittää riittävän tarkka ja alueellisesti kattava tarkastelu sähkönsiirron vaihtoehdoista. Tarkastelussa tulee huomioida yhteisvaikutukset alueen muiden energiainfrastruktuurihankkeiden kanssa. Vaikutukset tulee arvioida myös Haapajärven kaupungin alueelle ulottuvilta osin, erityisesti kun merkittävä osa vihreän siirtymän energiahankkeista kytkeytyy Pysäysperän sähköasemaan. Lausunnossaan kaupunki korostaa, että sähkönsiirtoa koskevat ratkaisut ovat luonteeltaan ylimaakunnallisia ja -kunnallisia, eikä niitä tule ratkaista yksittäisen asemakaavan tasolla ilman laajempaa tarkastelua. Haapajärven kaupunki pitää tärkeänä, että seudun datakeskus- ja energiahankkeita tarkastellaan kokonaisuutena. Sähkönsiirron ratkaisuissa tulee turvata tasapuoliset ja pitkällä aikavälillä kestävät edellytykset eri kuntien alueille sijoittuville hankkeille siten, ettei yksittäinen hanke rajoita muiden kehittämistä. Kaavan valmisteluaineistossa sähkönsiirron kokonaistarkastelu on edellä mainitut seikat huomioiden yksi keskeisimmistä puutteista. 3. Vaikutusalueen rajaus ja kuntien välinen tarkastelu Valmisteluaineistossa vaikutusten tarkastelu rajautuu pääosin asemakaava-alueeseen. Haapajärven kaupunki katsoo, että hankkeen todellinen vaikutusalue on tätä laajempi. Erityisesti sähkönsiirtoon, liikenteeseen ja maankäyttöön liittyvät vaikutukset voivat ulottua usean kunnan alueelle. Jatkovalmistelussa tulee määritellä vaikutusalue realistisesti ja arvioida vaikutukset kuntarajat ylittävinä kokonaisuuksina. Tämä on tarpeen myös riittävän vuorovaikutuksen ja vaikutusmahdollisuuksien turvaamiseksi. 4. Liikennevaikutukset Valmisteluaineistossa liikennevaikutusten arviointi on alustavaa. Aineistosta ei käy ilmi hankkeen aiheuttamat liikennemäärät, eikä raskaan liikenteen vaikutuksia tieverkkoon ole arvioitu riittävästi. Haapajärven kaupunki katsoo, että jatkosuunnittelussa on tarpeen esittää tarkempi arvio liikenteen määrästä, sen jakautumisesta eri reiteille sekä vaikutuksista alueelliseen tieverkkoon, erityisesti valtatie 27:n osalta. Arvioinnissa tulee huomioida myös rakentamisvaiheen liikenne sekä vaikutukset kuntarajat ylittäviin yhteyksiin. 5. Ympäristövaikutusten arviointi	sijoittaa paljon energiaa vaativan teollisuus, kuten datakeskukset puhtaan energian tuotantoalueiden läheisyyteen. Uusi-Olkkolan hanke sijaitsee ihanteellisesti uusiutuvan energian tuotantoalueiden sekä sähkönsiirtoverkoston läheisyydessä. Hankkeen tarkempi liittymispiste sähköverkkoon ja hankkeesta aiheutuvan sähkönsiirtoverkon rakentuminen tarkentuvat hankkeen edetessä YVA-menettelyyn ja hankkeen teknisten ratkaisujen tarkentuessa. Asemakaavalla osoitetaan rakentamisalue datakeskukselle, jonka eri toteutustavoilla ei ole merkittävää eroa vaikutuksiin ympäröivään maankäyttöön, asumiseen tai ympäröiviin luontoarvoihin. Maisemavaikutuksia on arvioitu kaavan mahdollistaman maksimivaikutuksen kautta. Asemakaavan valmistelun yhteydessä laadittua liikenneselvitystä avataan kattavammin kaavaselostuksessa kaavan ehdotusvaiheessa. Hankkeesta aiheutuvan liikenteen vaikutukset tarkentuvat hankkeen edetessä YVA-menettelyyn.

LAUSUNTO	VASTINE
Valmisteluaineistossa ei esitetä riittäviä ympäristöselvityksiä. Erityisesti luontovaikutusten, maisemavaikutusten ja ekologisten yhteyksien tarkastelu on puutteellista.	
Haapajärven kaupunki korostaa, että vaikutusten arvioinnin tulee kattaa asemakaava-alueen lisäksi siihen liittyvät infrastruktuuriratkaisut, kuten sähkönsiirto. Lisäksi arvioinnissa tulee huomioida kumulatiiviset vaikutukset yhdessä alueen muiden hankkeiden kanssa.	Luontovaikutusten arviointia tarkennetaan ehdotusvaiheeseen valmistuvien luontoselvitysten perusteella.
6. Yhteenveto	
Haapajärven kaupunki suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti alueen kehittämiseen energiaintensiivisen teollisuuden sijoittumispaikkana. Samalla kaupunki korostaa, että hankkeen vaikutukset ulottuvat merkittävästi kuntarajojen yli. Asemakaavan jatkovalmistelussa tulee varmistaa maakuntakaavan tavoitteiden toteutuminen, sähkönsiirron kokonaisratkaisujen kestävyys sekä vaikutusten riittävä arviointi seudullisesta näkökulmasta.	Kaavan laadinta on prosessi, joka muotoutuu laatimisvaiheesta ehdotusvaiheeseen ja sen tuloksena on kaavaratkaisu, jossa on arvioitu tavoitellun maankäytön soveltuvuutta. Kaavavalmistelua täsmentävät ja tarkentavat hankesuunnitelman tarkentuessa mm. YVA-menettely ja hankkeen tarvitsemat luvitusprosessit.
Valmisteluaineistossa on tunnistettavissa keskeisiä puutteita, jotka tulee korjata kaavaprosessin edetessä. Maakuntakaavan vaikutusten arviointi on yleisluonteinen. Sähkönsiirron ratkaisut ja niiden vaikutukset on esitetty ilman riittäviä vaihtoehtotarkasteluja. Liikennevaikutusten arviointi on keskeneräinen. Ympäristövaikutusten arviointi on puutteellinen erityisesti kumulatiivisten vaikutusten osalta. Lisäksi hankkeen vaikutusalueen tarkempi määrittely puuttuu. Haapajärven kaupunki katsoo, että kaava-aineistoa tulee täydentää useilta osin. Edellä esitettyjen puutteiden korjaaminen on tarpeen, jotta asemakaavan vaikutukset voidaan arvioida riittävällä tarkkuudella ja kaavaratkaisun hyväksyttävyys voidaan varmistaa.	